

791]. До переваг застосування регульованих цін відносять: легкість застосування на практиці, допомагає уникнути конфронтації між двома сторонами відносно ціноутворення. Але, метод регульованих трансфертних цін має тенденцію суперечити підходу на основі відповідальності.

За словами С. Ф. Голова, метод трансфертного ціноутворення має спонукати

менеджерів кожного підрозділу приймати рішення, які були б оптимальними для всього підприємства [2, С. 478]. Тому критеріями вибору методу трансфертного ціноутворення є: 1) сприяння узгодженню мети; 2) мотивація керівництва; 3) сприяння автономії підрозділу за умов децентралізації управління.

Література

1. Вахрушина М. А. Бухгалтерский управленческий учет : учебник для вузов / М. А. Вахрушина. – [2-е изд., доп. и пер.]. – М. : ИКФ Омега-Л; Высш. шк., 2002. – 528 с.
2. Голова С. Ф. Управлінський облік : підручник. / С. Ф. Голова. – [2-ге вид.] – К. : Лібра, 2004. – 704 с.
3. Крупка Я. Д. Облік і контроль операційної діяльності на підприємствах промисловості будівельних матеріалів : монографія / Я. Д. Крупка, А. Л. Романчук – Чернівці : Місто, 2011. – 296 с.
4. Шевчук К. В. Застосування трансфертного ціноутворення для оцінювання діяльності центрів відповідальності [Електронний ресурс] / К. В. Шевчук – Режим доступу : www.nbu.gov.ua
5. Энтони А. Аткинсон. Управленческий учет / Энтони А. Аткинсон, Раджив Д. Банкер, Роберт С. Каплан, С. Марк Янг. – [3-е издание] ; пер. с англ. – М. : Издательский дом «Вильямс», 2005. – 878 с.

УДК 657.37

ОСОБЛИВОСТІ ФОРМУВАННЯ ЗВІТНОСТІ ПО ЗЕРНОВІЙ ПРОДУКЦІЇ В ДІЯЛЬНОСТІ АГРАРНИХ ПІДПРИЄМСТВ

Пилявець В.М. – к.е.н., доцент

Вінницький навчально – науковий інститут економіки THEU

Ефективність підприємств аграрного сектора економіки значною мірою залежить від ефективної системи як зовнішнього так і внутрішнього управління, інформаційною базою якого є дані бухгалтерського обліку і фінансової звітності. Звітність сільськогосподарських підприємств – це система показників, що охоплює і характеризує результати їхньої виробничо-фінансової діяльності за певний період. У ній знаходять відображення дані оперативного, статистичного і бухгалтерського обліку.

Сільськогосподарські підприємства складають і подають фінансову, статистичну і податкову звітність та про відрахування до фондів на соціальні заходи, що зумовлює пристосування до їх вимог облікової політики підприємства

Внутрішня бухгалтерська звітність – це звітність, яка складається бухгалтером-аналітиком і подається як адміністрації підприємства, так і менеджерам всіх рівнів управління. Основною метою складання звітності є надання оперативної релевантної

Рис. 1. Структура звітності аграрних підприємств

інформації відповідно до вимог управлінського персоналу [2,с.206].

Інформаційною базою для складання внутрішньої звітності є нормативно-довідкова та фактична інформація аналітичного обліку. Основними реєстрами для формування звітних показників, а іноді безпосередньо формами звітності для управління слугують виробничі журнали, книги записів покупок, продажу та інших господарських операції, звіти про

виробничу та відпущену продукцію, товари та послуги, виробничі запаси, спеціалізовані форми звітності.

У сільськогосподарських підприємствах внутрішньою звітністю з обліку витрат виробництва продукції зернових культур, крім аналітичних і синтетичних рахунків, є «Звіт про рух зернових культур» та «Канали реалізації зерна».

Таблиця 1

Звіт про рух зернових культур

Вид продукції	Залишок на початок місяця		Надійшло			Вибуло			Залишок на кінець місяця	
	Всього, ц	в т.ч. насіннєвий (страховий) фонд	Купівля	Обмін	Інші канали	Внутрішні потреби	Продаж	Інші канали	Всього, ц	в т.ч. насіннєвий (страховий) фонд
Зернові і зернобобові – всього	27704	2670,4	-	-	-	195	1047	458	26004	2600,4
у тому числі: озимі зернові	13440	1344,0	-	-	-	90	460	420	12890	1289,0
з них: пшениця	13440	1344,0	-	-	-	90	460	420	12890	1289,0
ярові зернові (без кукурудзи)	12535	1253,5	-	-	-	27	587	-	11501	1150,1
Зернобобові	929	72,9	-	-	-	78	-	38	713	71,3

Дані звіти складаються головним бухгалтером підприємства на вимогу керівника щомісячно у розрізі зернових культур.

Звіт про рух зернових культур містить інформацію про залишок зерна на початок місяця, надходження та вибуття продукції, залишок зерна на кінець місяця.

У звіті «Канали реалізації зерна» наведена інформація про обсяги, виробничу собівартість, виручку від реалізації зерна та фінансовий результат від продажу за місяць. Приклад макету звіту наведено в таблиці 2

Фінансова звітність є складовою частиною бухгалтерської звітності, що містить інформацію про фінансовий стан, результати діяльності та рух грошових коштів підприємства за звітний період. Вона розрахована насамперед на таких користувачів інформації, як інвестори, кредитори та інших, які не можуть вимагати звітів з урахуванням їх конкретних потреб.

Звітним періодом для складання фінансової звітності є календарний рік. Річна звітність підприємств (крім бюджетних установ, представництв іноземних суб'єктів господарської

діяльності і суб'єктів малого підприємництва, визнаних таким відповідно до чинного законодавства) включає: Баланс підприємства (форма № 1); Звіт про фінансові результати (форма № 2); Звіт про рух грошових коштів (форма № 3); Звіт про власний капітал (форма № 4), примітки.

В сучасних умовах наряду з фінансовою (бухгалтерською) звітністю підприємства заповнюють і статистичну звітність.

Статистичний звіт – документ, в якому наведено статистичні дані про роботу підприємства; він представляється до спеціальної установи (регіональний орган державної статистики) в затверджені терміни за підписами уповноважених осіб.

Ціллю статистичних звітів є надання інформації державі про соціально-економічні явища на конкретному підприємстві. Базою для складання статистичних звітів є дані бухгалтерського обліку, тому бухгалтерії поряд з фінансовою (бухгалтерською) звітністю заповнюють, або надають інформацію для статистичних звітів.

Таблиця 2

Канали реалізації зерна

Вид продукції	Залишок на початок місяця		Реалізовано за каналами								Залишок на кінець місяця		Фінансовий результат	
			Заготів організації		Переробка		Внутрішнє переміщення		Інші канали					
	Кількість, ц	Собівартість, тис. грн.	Кількість, ц	Виручка, тис. грн.	Кількість, ц	Виручка, тис. грн.	Кількість, ц	Виручка, тис. грн.	Кількість, ц	Виручка, тис. грн.	Кількість, ц	Собівартість, тис. грн.	прибуток	збиток
Зернові і зернобобові - всього	26704	11022	1047	61,89	-	-	195	11,53	458	11,5	25004	1031,9	30328	
у тому числі: озимі зернові	13440	554,7	460	27,19	-	-	90	5,32	420	24,8	12890	532,0	9812	
з них: пшениця	13440	554,7	460	27,19	-	-	90	5,32	420	24,8	12890	532,0	9812	
ярові зернові (без кукурудзи)	12535	517,3	587	34,70	-	-	27	1,60	-	-	11501	474,6	18446	
Зернобобові	729	30,1	-	-	-	-	78	4,61	38	2,25	613	25,3	2069	

У аграрних підприємствах статистична звітність з обліку витрат виробництва та виходу продукції зернових культур подається в органи статистики з наступними часовими періодами:

Річна звітність

4-сг «Посівні площі сільськогосподарських культур під урожай 200 __ року»

9-б-сг «Внесення мінеральних, органічних добрив, гіпсування та вапнування ґрунтів під урожай 200__р»

16-сг «Баланс сільськогосподарської продукції за 200__рік»

29-сг «Підсумки збору врожаю сільськогосподарських культур, плодів, ягід та винограду на 1 грудня 200 __ року»

29-сг (меліорація) «Збір врожаю сільськогосподарських культур на 1 грудня 200 __ року»

50-сг «Основні економічні показники роботи сільськогосподарських підприємств за 200 __ рік»

21-заг (річна) «Реалізація сільськогосподарської продукції за 200 __ рік»
Місячна звітність

37-сг «Сівба та збирання врожаю сільськогосподарських культур, проведення інших польових робіт»

21-заг (місячна) «Реалізація сільськогосподарської продукції»

1-зерно (місячна) «Звіт про надходження зернових та олійних культур на перероблення та зберігання»

Піврічна звітність

1-зерно (піврічна) «Наявність і надходження зернових та олійних культур»

Отже, для формування повної і детальної інформації про виробництво продукції зернових культур в діяльності аграрних підприємств складається як внутрішня (управлінська) звітність за центрами відповідальності (у технологічних відділах,) так і зовнішня (фінансовим установам, органам державної статистики, тощо), що передається відповідними користувачам.

Література

1. Методичні рекомендації щодо застосування спеціалізованих форм первинних документів з обліку довгострокових та поточних біологічних 92 активів в сільськогосподарських підприємствах // Затверджено наказом Міністерства аграрної політики України від 21 лютого 2008 р. № 73 (з врахуванням змін і доповнень).

2. Верига, Ю.А. Звітність підприємств : навч. Посібник / Ю.А. Верига, З.М. Левченко, І.Д. Ватуля. – (2-ге вид., доп. і перероб.). – К.: ЦУЛ, 2008. – 776 с.

3. Жук В.М. Реформування бухгалтерського обліку та звітності: стан та перспективи // Облік і фінанси АПК. – 2005. - № 3. – С. 4–13.